

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
Департамент по спорт
Катедра „Спортни игри и планински спортове“

РЕЦЕНЗИЯ

**На проф. д-р Йордан Иванов, на дисертационния труд
на ст. преп. Желязко Георгиев Димитров,
докторант на самостоятелна подготовка към
катедра „Спортни игри и планински спортове“.**

**Тема: „Модел за повишаване на физическата дееспособност на
студентите от Лесотехническия университет“
за присъждане на образователната и научна степен „ Доктор“.
Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението
по... Методика на обучението по физическо възпитание и спорт**

Научен ръководител: доц. д-р Георги Игнатов

I. Данни за кариерното и тематично развитие на докторанта.

Ст. пр. Желязко Георгиев е роден на 22.04. 1966 г. През 1990 г. завършва висшето си образование в НСА „В. Левски“ по специалностите „треньор по плуване“ и „учител по физическо възпитание“, с което придобива ОКС „магистър“.

Своето педагогическо майсторство изгражда и проявява още след завършването си в продължение на 10 години като учител по физическо възпитание в 132 СОУ „Ваня Войнова“ – гр. София.

През 1999 г. след успешно положен конкурс е избран, а през 2000 г. е назначен и започва работа като преподавател по физическо възпитание и спорт към Лесотехническия университет, където продължава да реализира своя професионален опит и до днес.

В неговата активна обществена и организационно-административна дейност бих извел като акценти избирането му за член на УС на АУС „Академик“ (2009-2015 г.) и изборът му за генерален секретар на АУС „Академик“ (2014-2015 г.). Лидерските

си умения и организационни качества проявява и като председател на УСК – ЛТУ „Спорт“, чрез който постигат значими успехи в системата на академичния спорт.

Активно участва в разработването и реализацията на пет социално значими и приложни проекта в областта на университетското физическо възпитание и студентския спорт.

Ст. пр. Георгиев притежава и необходимите компютърни умения, владеене на офис-пакет, програми за презентации и фото-софтуер. В своята дейност използва на добро работещо ниво английски и гръцки.

Цялостната образователна подготовка, професионална квалификация и спортно-педагогическа дейност на ст. преп. Желязко Георгиев са свързани с развитието на физическото възпитание и спорта в условията на висшите училища. Това е основна предпоставка за проектиране и реализация на теоретичното и научно-приложно изследване на физическата дееспособност на студентите в Лесотехническият университет - гр. София.

II. Актуалност, структура и съдържание на дисертационния труд.

Физическата дееспособност на студентите е един от основните фактори с непреходно значение за функционирането и развитието на системата за физическо възпитание и спорт във висшите училища.

Прилагането на научни подходи и методи за теоретични и научно-приложни изследвания на процесите на формиране и развитие на физическата дееспособност на студентите дава възможности за по-пълна реализация на функциите на физическото възпитание и спорта във висшите училища-образователна, здравно-профилактична, възпитателна и социална. Разглежданата тематика е свързана с основни тенденции и специфични фактори, влияещи на подсистемата на спорта сред една огромна социално-целева група на студентската младеж. Това именно обуславя обществената актуалност и значимост на дисертационния труд на ст. преп. Желязко Георгиев.

Дисертационният труд - „Модел за повишаване на физическата дееспособност на студентите от Лесотехническият

университет” е разработен в обем от 212 стандартни страници. Съдържателната част включва - увод, три взаимосвързани в логическа последователност глави, състояние на проблема и обобщаването на теоретико-приложния опит, цел, задачи, организация и методика на изследването, анализ на резултатите, изводи, препоръки и приноси моменти. Ползваната библиография включва 132 източника като от тях 110 на кирилица, 9 на латиница, 7 документални източника и 6 интернет-сайта. Трудът е много добре онагледен и илюстриран с 50 фигури, 49 таблици и 7 приложения. По отношение на структурата, съдържанието, логическото проявление и методическата насоченост трудът отговаря на утвърдените изисквания и приети практики и по нейната процедура не са установени нарушения от формален и друг характер. Авторефератът е съставен в съответствия със структурата и съдържанието на изследвания проблем. Докторантът представя 3 публикации свързани с дисертацията, 2 самостоятелни и 1 в съавторство.

В глава първа на труда (8-59 стр.) задълбочено се прави спортологичен анализ на някои теоретично и научно-приложни аспекти на физическата дееспособност на студентите от висшите училища. Разглеждат се и проблеми свързани с процеса на университетското физическо възпитание и академичния спорт като организационно-управленска система, която бе една от най-засегнатите от политическите и социално-икономически промени.

В главата на базата на направеният анализ на специализираната литература и на собствения опит, коректно е изложена работната хипотеза за прилагането на специализиран модел в часовете по физическо възпитание и спорт в Лесотехническия университет.

В глава втора - целта, задачите, методическата насоченост и организацията на изследването са формулирани синтезирано, точно и ясно. За изпълнение на целта логически са изложени 6 научно-изследователски задачи. Обект на изследването е физическата дееспособност на 187 студенти в I и II курс на Лесотехническия университет, като 93 от тях са включени в експерименталните групи, а в контролните - 94. Предметът на изследването изцяло кореспондира с изградената концепция за изследване на ефективността на приложения специализиран модел

върху наблюдаваната целева група. За теоретичното и научно-приложно изследване е включено специализирано разнообразие от 8 научни метода - проучване и анализ на литературни източници; анкетно проучване; беседи; експертно педагогическо наблюдение; спортно-педагогически експеримент; антропометричен метод; спортно-педагогическо тестиране; математико-статистически методи. Компетентно и в детайли с необходимата информативност е използвана батарея от 21 теста, от които 7 теста за антропометрични показатели и 14 за изследване на физическата дееспособност на студентите.

В глава трета – анализ на резултатите (75-154 стр.) докторантът представя компетентно проучване с 18 преподаватели от висшите училища в България и 162 студенти от I и II курс на Лесотехническият университет, представени от осем различни специалности.

Заслужава положителна оценка адекватно подбраните математико-статистически методи, използването на вариационния и сравнителен анализ от антропометричното изследване и анализа на показателите за физическа дееспособност на студентите. Точно и коректно е използван и корелационния анализ за установяване на зависимостите между променливите, които характеризират физическата дееспособност на студентите от експерименталните групи.

Представените анализи са сполучливо онагледени и професионално изложени в табличен и графичен вид, а именно - сравнителния анализ на общите средни стойности на експерименталната и контролната група след края на експеримента, и корелационния анализ на изследваните показатели. Добре е разработен и представен един от крайните продукти на теоретичното и научно-приложно изследване – нормативите за оценка на физическата дееспособност. Броят на степените, границите и словесните оценки в оценъчните таблици са изготвени по пет-степенната „скала на Шевко“. Таблиците за оценка на физическата дееспособност на студентите правилно са изготвени на базата на стойностите от контролните групи след второто тестиране. В тази глава, раздел 5 е представен аналитично в тезисен вид същността на разработения модел с неговите структурно-функционални и причинно-следствени връзки.

Учебно-тематичното съдържание е коректно съобразено с приетите учебни планове като хорариум, обем и методически изисквания на академичните занятия в ЛТУ.

III. Приносни моменти, изводи и препоръки.

На базата на анализирания резултати от констатиращия експеримент, и коректно изведените изводи и препоръки мога да обобщя, че докторантът е успял да докаже своята работна хипотеза, да разкрие и обоснове полезни за спортологичната наука приноси, които ще формулирам по следния начин:

- Разработен е и апробиран специализиран модел за повишаване на физическата дееспособност на студентите от ЛТУ като част от здравословния им начин на живот, който с определени модификации може да се мултиплицира и в други неспециализирани ВУ.

- Разработени са и приложени актуални нормативи за оценка на физическата дееспособност на студентите, чрез които се проследява и насочва развитието на техните основни двигателни качества (сигмален метод на Мартин).

- Ефективно и надеждно са обработени и проверени голям брой емпирични данни с надеждни и информативни тестове и математико-статистически методики.

- Ефективно е приложен иновативен критерий за оценка на различията от ефекта на експерименталното и контролно въздействие, чрез изчисляване на общия среден прираст от всички тестове с помощта на Т-критерия на Стюдънт за независими извадки с нормално разпределение.

В дисертационния труд са допуснати и някои незначителни слабости, които в никакъв случай не намаляват достойнствата на труда.

- Можело е съдържанието на разделите 1.3., 1.5., 1.7 да бъдат редуцирани и формулирани заедно тъй като не кореспондират пряко за изпълнение целта и задачите на изследването, което излишно натоварва с обем дисертационния труд.

- Моделът щеше да бъде по пълен ако беше представена и приложена под някаква форма образователната компонента в структурно-съдържателната част на учебно-тематичното

разпределение, както и някои психологически тестове, касаещи обратната връзка за приемане на натоварването в уроците.

- Като препоръка за бъдещата научно-приложна дейност на кандидата е да издаде учебно-методично ръководство като наръчник на преподавателя, разглеждайки различните спортологични аспекти и нюанси на специализирания модел, който ефективно да подпомогне учебния процес на основния потребител – неспециализираните ВУ.

IV. Заключение.

Въз основа на направения анализ мога да констатирам, че дисертационния труд е завършен научно-образователен продукт с определени приноси относно нейните концептуални и методологични измерения. Докторантът притежава качества да разкрива и анализира научни факти, събития и закономерности, което ми дава основание да дам своята положителна оценка и да предложа на уважаемото научно жури да присъди на ст. пр. Желязко Георгиев, научната и образователна степен „доктор“ в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... Методика на обучението по физическо възпитание и спорт

25 ноември, 2017 г.
София

Изготвил рецензията:
/Проф. д-р Йордан Иванов/